

1
Никола Станевъ 19

Общегражданският комитетъ по издирване гроба и коститѣ на апостола Василъ Левски, въ желанието си да довърши подетата инициатива, разпита Господина Никола СТАНЕВЪ, учителъ-историкъ, почетенъ членъ на Просвѣтния съюзъ, при случайна срѣща на 11 августъ, при църквата "Св.София", преди обѣдъ, отъ г.г.Г.Черкезовъ и Ст.Стойчевъ, какво знае за гроба на В.Левски, отговори следнето:

"Когато се избираше мѣстото за поставяне на паметника за апостола ~~Василъ Левски~~, председателъ на Строителния комитетъ, бѣ свикалъ нѣкои софийски граждани, между които Христо Ковачевъ, бившъ председателъ на революционния комитетъ въ София, Димо Поповъ /Палашата/, свещеникъ Георги Забуновъ, фотографа Хитровъ, сждията Русковъ и др., да ги разпитватъ за мѣстото, гдето е станало обесването. Всички потвърдиха, че бесилката била издигната около жгъла на сегашната градина на г.Попова /о.з./, понеже регулационния планъ бѣ прокаранъ и кръстопътътъ "Московска" улица и Бул.Стоиловъ начертанъ, комитетътъ по предложението на архитекта и инженера решили да се постави паметника на Левски тъкмо на кръстопътя, гдето е днесъ. Тогава ставаше дума и за мѣстопогребението на Левски. Христо Ковачевъ, който притежаваше цѣлата поляна отъ ул. "Регентска" на северъ до барата долу, каза, че погребението станало късно вечеръ, по тъмнина, и властитѣ не допустнали гражани да присъствуватъ. Тѣлото било заровено "задъ върбалака въ старитѣ гробища", прѣснати тогава по поляната между днешния булевардъ "Стоиловъ" и ул. "Бѣло море"/Кюльцитѣ/. Поради голѣмъ страхъ никой отъ познайниците на Левски не се е осмѣлъ да иде и забележи мѣстото на гроба. Въ тѣзи гробища е, вѣроятно, погребанъ Димитъръ Общи и други осждени или умрѣли тогава християни. Следъ освобождението гробищата били обрасли съ буренаци и не се разпознавали.

Похвални сж усилията да се открие гроба на великия апостолъ, обаче, иска се голѣма предпазливостъ, сериозни свидетели, документи и вѣдествени доказателства.

11. VII 1937.

София.

За Комитета

Н. Станевъ